

Eiden — udtalt, at man lagde væsentlig Vægt paa, at Theatret, efterat det nu ved den interessante Laaneforretning, som fandt Sted ifjor — det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) er heldigvis ikke tilstede — havde faaet sin Gjæld til Sorø Akademi dækket, sørgede ikke blot for at have Balance, men ogsaa for at tilveiebringe de Indtægter, som vare nødvendige for med Eiden at lunne dække Theatrets Gjæld. Den Bestræbelse, som ligger til Grund for den Affattelse af Theatrets Budget, som blev vedtagen ved 2den Behandling, er den at skaffe en sikker Balance for det kongelige Theaters Vedkommende. En sikker Balance, det vil sige: lidt mere end Balance, thi det vide vi jo alle, og det følger jo ogsaa af selve Budgettets Natur, at en mulig Underbalance, som er en Følge af manglende Indtægt, vil Rigsdagen ikke ret vel kunne modsætte sig. (Afbrudelse). Ja, den er kalkulatorisk efter hele Budgettets Affattelse. Den Overbalance, som blev tilveiebragt, efterat man forøvrigt var gaaet ind paa forskellige Punkter, som vare paastrøede fra Theaterbestyrelsens Side, beløb sig til ikke mere end, saavidt jeg husker, omrent 11,000 Kr. Det er vist utvivlsomt det ringeste Beløb, som man kan nøies med, naar man skal være sikker paa ikke at komme i Underbalance. Ved det Forslag, som her er fremsat fra Ministerens Side, og som er sat paa en anden Paragraf fra Mindretallets Side, vil Overfludet gaa ned til et meget ringere Beløb, idet Overfludet vil forandres fra 11,077 Kr. til lidt over 1,000 Kr., altsaa en Garanti, som jeg not tør betegne som illusorisk. Idet man vedtager det af Ministeren paa § 26 stillede Forslag eller det paa § 21 stillede Forslag af dem, som have sluttet sig til Ministeren, opgiver man altsaa Principet om, at Theatret skal kunne give Overflud, og kommer ind i det gamle Princip, at Theatret meget vel kan give Underflud. Efter hvad der er sket tidligere, og efter Folkethingets Holdning ved 2den Behandling og efter det store Offer, der er bragt ved at eftergive Gjælden til Sorø Akademi, anser jeg det for umuligt, at det Folkething, som tidligere har vedtaget Alt, hvad deril hører, vil være istand til at opgive det Princip, at Theatret skal bære sig selv og give Overflud, hvilket Folkethinget faktisk vil gjøre ved at stemme for Mindretallets Forslag. Jeg skal derfor varmt anbefale, at det forkastes. Med Hensyn til Forslaget under Nr. 28 afventer jeg Ministerens Udtalelse.

Forslaget under Nr. 29 angaar en Bevilling af 50,000 Kr. til en delvis Dækning af Universitetets Underflud. Det er den gamle Sum, som aarlig er opsøret paa Finantsloven siden 1875 til Dækning af Universitetets Underbalance. Den var udgaaet, som de Herrer ville vide, ved dette Finantslovsforslags Forelæggelse, idet den ærede Minister havde anset det for usødvendigt at opsøre den, da han agtede at forelægge en særlig

Lov om Universitetets finantsielle Forhold. Denne særlige Lov findes for Eiden — jeg siger dette til den ærede Ministers behagelige Underretning — i Finantsudvalget. Vi havde egentlig — jeg tror at kunne støtte mig til Udtalelser, som ere fremkomne fra forskjellige Sider ved Finantslovens 1ste Behandling — ventet, at dermed var Spørgsmaalet foreløbig ladet ude af Finantsloven. Saaledes stiller Sagen sig nu ikke mere. Den ærede Minister har atter optaget Spørgsmaalet om Dækning af Universitetets Underflud ved paa Finantsloven at opsøre den Sum 50,000 Kr. Udvalget har ikke tilknaabt Ministerens Forslag. Et Mindretal i Udvalget har stillet Forslag om at dække Universitetets hele Underflud med 110,000 Kr. Udvalgets Flertal har stillet sig neutralt lige overfor det første Forslag, men derimod ikke lige overfor det sidste, idet det er enigt om at fraraade det. Hvad det første angaar, har man ikke i Udvalget taget nogen Position. Den Betragtning, som forekommer mig at burde gjøres gjældende her, er den, at, efterat Ministeren har opgivet at optage de 50,000 Kr., som have været en Slags fast Præmis paa Budgettet til Dækning af Universitetets Underflud, er dermed en ny Situation indtraadt. Det Principielle vilde da være: Paa Finantsloven Indtæt til Universitetet, og det har Ministeren ogsaa anerkendt ved at forelægge en særlig Lov. Men nu kommer Ministeren igjen med Forslag om 50,000 Kr. paa Finantsloven. Vi skulle i og for sig ikke modsætte os dette. Denne Sum, 50,000 Kr., er den samme, som tidligere har været opsøret paa Finantsloven, og dækker ikke Universitetets samlede Underflud. Men vi kunne ikke Andet end gjøre gjældende, at efter vor Mening bør der være et Grundlag for al fremtidig Forhandling om Tilskud til Universitetet paa Finantsloven, nemlig dette, at til hvert fremtidigt finantsielt Tilskud til Universitetet paa Finantsloven maa svare Indrymmelser fra Administrationens Side, saa at Universitetets Styrelse og de Forhold, som dermed staa i Forbindelse, sker i Overensstemmelse med Ønsker, som tidligere ere fremsatte af Folkethinget. Der er mangfoldige Spørgsmaal, som kunne drages frem her. Jeg tillod mig allerede ved 2den Behandling at fremdrage en enkelt Side af Sagen, nemlig en forkortet Forelæsningsacyklus. Ministeren henviser til den Betænkning, som er fremkommen fra Fakulteternes Side, og det fremgik af Ministerens Udtalelse, at det ikke vilde være ham ganske let allerede nu strax at gribe ind paa dette Omraade. Jeg fik det Indtryk, at Ministeren i og for sig ikke var uwillig stemt derimod, men at det vilde medføre adskillige Vanskeligheder, navnlig med Hensyn til Embedsforholdene og Lønningsforholdene for Embedsmændene ved Universitetet. Jeg vil noget betvivle, at den hele Maade, hvorpaa vedkommende Universitetsmyndigheder have bedømt denne Sag, er ganske korrekt. Jeg tror, at selv med færre